

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Aanvraag voorbereidingskrediet Kadeversterking Onner- en Oostpolder Nummer: 3932	Agendapunt: 11
--	----------------

DB: Ja 17-10-2023	BPL: Nee	FAZ: Ja 01-11-2023	VVSW: Ja 01-11-2023	AB: Ja 15-11-2023
-----------------------------	-----------------	------------------------------	-------------------------------	-----------------------------

Opsteller: Jarno Abbas, (0598) 69 3596 Beleid, Projecten en Laboratorium	Opdrachtgever: Jan van der Laan	Portefeuillehouder: Martijn van Mensvoort
--	---	---

Ondersteuning van de afdeling: ☒ Technisch ☒ Juridisch ☒ Financieel ☐ Staf ☒ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging

Externe betrokkenen:	Reden:
Gemeente Groningen	Betrokken bij gebiedsprojecten, grondeigenaar
Provincie Groningen	Beheerder Dr. Ebelsweg
Stichting het Groninger Landschap	Betrokken bij gebiedsprojecten, grondeigenaar
Waterbedrijf Groningen	Betrokken bij gebiedsprojecten, grondeigenaar
Diverse particulieren	Grondeigenaren onder/nabij kade
Diverse nutsbedrijven	Kabels en leidingen in en onder kade

Samenvatting: De waterkeringen rondom de Onner- en Oostpolder, gelegen ten noordwesten van het Zuidlaardermeer zijn in 2019 en 2022 getoetst op hoogte, piping en stabiliteit. Hierbij is de conclusie dat de waterkering van het bergingsgebied aan de westzijde en langs het Drents Diep wordt afgekeurd op hoogte. De waterkeringen hebben geen opgave omtrent piping en stabiliteit. Volgens de huidige planning willen we in het najaar van 2023 starten met de inventarisaties en voorbereidende werkzaamheden voor het op hoogte brengen van de kades. Om dit te kunnen starten vragen we een voorbereidingskrediet aan. Krediet voor uitvoering en grondverwerving zal aan het eind van de planvormingsfase aangevraagd worden via een apart bestuursvoorstel. Na vaststelling van het voorkeursalternatief wordt de einddatum van het project bepaald.
--

Duurzaamheidsparagraaf: Ja

Begrotingsaspecten: Ja De kapitaallasten behorende bij dit voorbereidingskrediet van € 400.000,- bedragen het eerste jaar € 22.000,-. Deze dalen jaarlijks door de gehanteerde lineaire afschrijvingsmethode.

Bestuursvoorstel

AB voorstel:

Een voorbereidingskrediet van € 400.000,- beschikbaar stellen voor de voorbereidingskosten van de kadeversterking Onner- en Oostpolder.

Bijlagen: Nee

-

Ter inzage DB: Nee**Onderwerp(en):**

-

Ter inzage AB (iBabs): Nee**Onderwerp(en):**

-

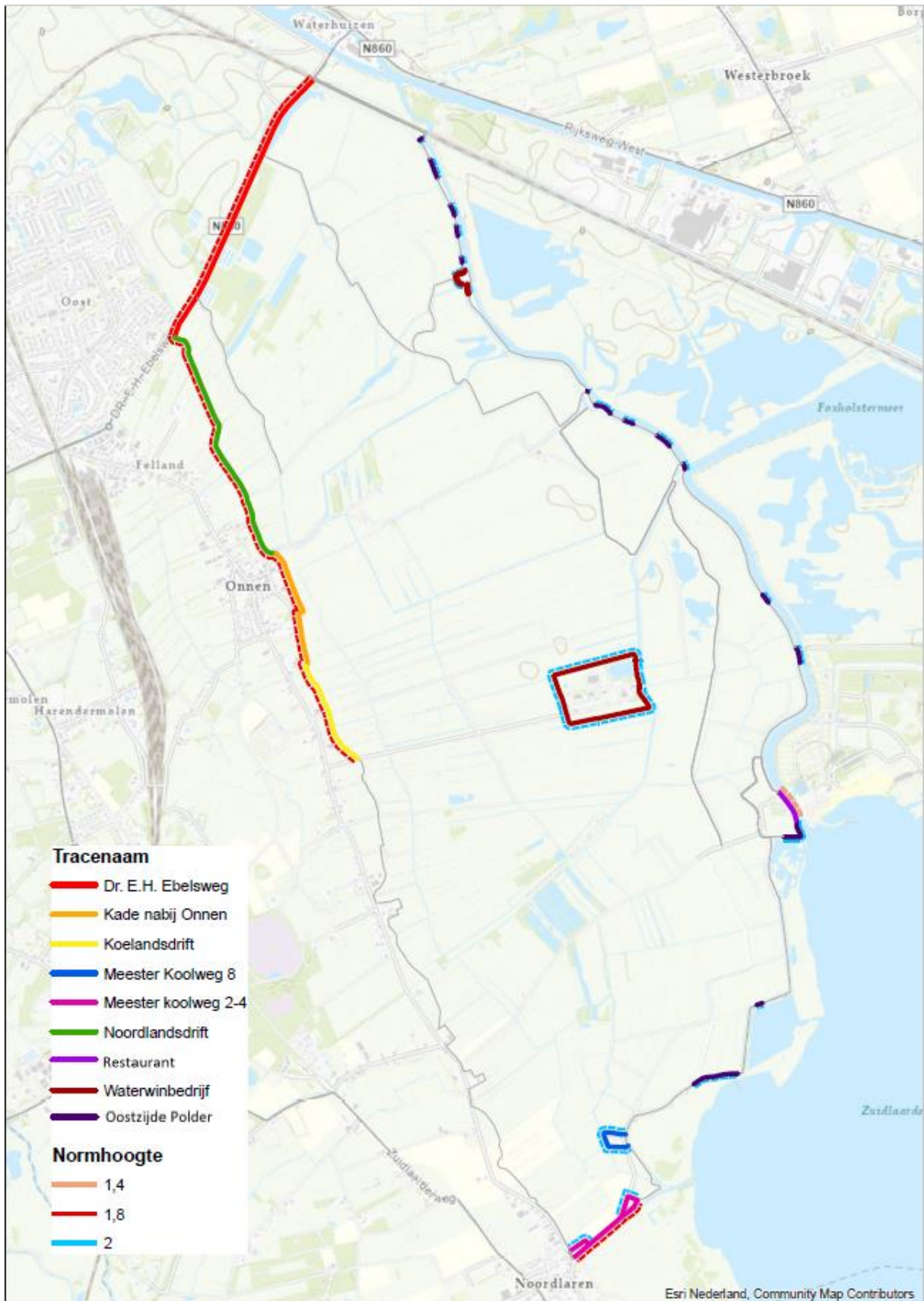
Besluit/opmerkingen bestuur:**Paraaf secretaris-directeur:**

Inleiding

De waterkeringen rondom de Onner- en Oostpolder, gelegen ten noordwesten van het Zuidlaardermeer, zijn in 2019 en 2022 getoetst op hoogte, piping en stabiliteit. Hierbij is de conclusie dat de waterkering van het bergingsgebied aan de westzijde wordt afgekeurd op hoogte. De waterkeringen hebben geen opgave omtrent piping en stabiliteit.

De waterkeringen langs de Onner- en Oostpolder zijn van groot belang bij de inzet van het bergingsgebied tijdens hoogwater. Tijdens inzet kan binnen de bergingspolder het waterpeil een hoogte van maximaal +1,5 m NAP bereiken. De kruinhoogte van de secundaire kades van de waterkering rondom de Onner- en Oostpolder moeten minimaal +1,8 m NAP zijn en de waterkering aangrenzend aan het Zuidlaardermeer +2 m NAP. Dit voor een levensduur van 30 jaar, rekening houdend met zetting in de ondergrond.

In de figuur op de volgende pagina is aangegeven welke tracés zijn afgekeurd:

Voorgeschiedenis/eerdere besluitvorming/beheerplan

De hoogtemetingen zijn uitgevoerd in 2019 en 2022. De actuele kruinhoogte kan door zetting, bodemdaling en veenoxidatie lager zijn.

In het Inrichtingsplan van de Onner- en Oostpolder (vastgesteld 31 mei 2006) is sprake van een kerende hoogte variërend van NAP +1,8 m tot +2,0 m. Dit vanwege opwaaiing en golfwerking tijdens inzet. Indien noodzakelijk kan van de hoogte-eis gemotiveerd worden afgeweken, bijvoorbeeld vanwege hoge gronden achter de keringlijn.

De vereiste kruinhoogte is tijdens de aanleg van de bergingspolder bestuurlijk vastgesteld (2009).

Huidige situatie/analyse van het probleem

De kruinhoogte van de waterkering rondom de Onner- en Oostpolder moet worden opgehoogd naar de vereiste normhoogte, waarbij rekening gehouden moet worden met zetting. Er zal daarom een overhoogte moeten worden toegepast. De vereiste kruinbreedte van de waterkering is 4 meter ten behoeve van onderhoud. Daarnaast zijn maatregelen nodig voor het vee op de waterkering rondom het waterbedrijf en moeten coupures worden gecontroleerd en waar nodig hersteld. Op de waterkering gelegen op de Noordlandsdrift(weg) ligt een half verharding. Deze wordt verwijderd en hersteld na uitvoering van de werkzaamheden. Als alternatief wordt onderzocht om de kade ernaast te leggen.

De totale lengte van de afgekeurde waterkering bedraagt ca. 6.000 meter. Tijdens de planvorming kan deze lengte nog wijzigen. In het projectbesluit wordt de definitieve lengte van de op te hogen kering vastgelegd.

Beschrijving en onderbouwing / oplossing / plan en eventuele alternatieven

Om de kering te laten voldoen aan de veiligheidsnormen voor hoogte dient voor ca. 6 km waterkering een inventarisatie- en ontwerp- en planvormingsfase doorlopen te worden. Deze voorbereidingsfase bevat op hoofdlijnen de volgende aspecten:

- Opstellen uitgangspuntennotitie/ontwerpbasis
- Projectmanagement en –beheersing (intern Waterschap)
- Vergunningen en procedures
- Omgevingsmanagement
- Voorbereidingen voor grondverwerving
- Bureauonderzoeken / Quickscans:
 - Bureauonderzoek bodem
 - Veldonderzoek bodem/geotechnisch (bv. proefsleuven, sonderingen, etc.)
 - Bureauonderzoek Archeologie
 - Bureauonderzoek Ecologie
 - KLIC (oriëntatie)
 - Bureauonderzoek NGE/OOO
 - Quickscan beschikbaarheid benodigde percelen
 - Quickscan MER
 - Vergunningenscan
- Aanvullende onderzoeken, te weten:
 - Stikstofberekeningen (Aerius), eventueel gevolgd door passende beoordeling
 - Ecologisch onderzoek

- Hydrologisch en Hydraulisch onderzoek
- Geotechnisch en Bodemonderzoek
- Veldonderzoek NGE/OO (afhankelijk van uitkomst bureaustudie)
- MER-beoordeling (afhankelijk van uitkomst quickscan)
- Ontwerpen
- Waterveiligheidstoetsing ontwerp
- Ramingen
- Inrichtingsplan
- Contractvorming
- Aanbesteding

Waar mogelijk zal voor bovenstaande onderzoeken gebruikt gemaakt worden van reeds uitgevoerde onderzoeken ten tijde van eerdere werkzaamheden in 2009.

Het product van de voorbereidingsfase is een ontwerp-projectbesluit en een aanvraag voor het uitvoeringskrediet inclusief voorbereidingskosten voor aankoop.

Risico's en kansen

Er dient uitgebreid onderzoek uitgevoerd te worden in de voorbereidingsfase naar alle aspecten die aan de orde zijn bij het ophogen van de waterkeringen. Ondanks dat er een reëel budget is opgenomen voor dit onderzoek bestaat het risico dat het voorbereidingskrediet hiervoor niet afdoende is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan aanvullende eisen n.a.v. Aeriusberekeningen voor het aanvragen van een omgevingsvergunning natuur (stikstofvergunning). Dit wordt pas bekend tijdens/na het uitvoeren van de onderzoeken en het opstellen van de aanvragen. Daarnaast dienen een deel (Dr Ebelsweg en Mr Koolweg) van de werkzaamheden uitgevoerd te worden in Natura 2000 gebied. Langs het traject van de waterkering staan huizen. In sommige gevallen zal de ophoging direct effect hebben op de eigendommen van de bewoners. De bewoners worden meegenomen in de plannen maar op dit moment is er nog geen inzicht in de inspanningen die hiervoor nodig zijn en eventuele aanvullende onderzoeken en/of alternatieve ontwerpen.

Duurzaamheidsaspecten

Binnen dit project wordt de methodiek Duurzaam Grond-, Weg- en Waterbouw (DGWW) gehanteerd. Deze methodiek is recent geïmplementeerd en zal worden gebruikt gedurende de voorbereidingsfase waarbij de uitkomsten worden geïmplementeerd in de uitvoeringsfase.

Extern betrokkenen/extern overleg

Het project kadeversterking Onner- en Oostpolder kent een groot aantal stakeholders. Deze stakeholders zijn onder andere particuliere grondeigenaren, terreinbeheerders, kabels- en leidingeigenaren, etc. Deze partijen worden vroegtijdig betrokken bij de planvorming zoals inmiddels ook is uitgevoerd bij de lopende kadeprojecten.

Financiën

Voor de voorbereidingsfase van dit project is een voorbereidingskrediet van € 400.000 benodigd. Dit bedrag is bepaald op basis van referentiebedragen voor de afzonderlijke onderdelen van de inventarisatie- en ontwerp- en planvormingsfase zoals genoemd in de paragraaf *Beschrijving en onderbouwing/oplossing/plan*. Deze referentiebedragen zijn bepaald door middel van vergelijkbare referentieprojecten die de laatste jaren door het waterschap zijn uitgevoerd.

In tegenstelling tot voorgaande projecten is er voor dit project de ruimte en ambitie om een aantal rollen intern in te vullen, te weten projectmanager, omgevingsmanager en projectbeheerser. Hierdoor verwachten we een kostenreductie te behalen van meer dan 20% in de voorbereidingsfase.

Voor dit project was geen investeringsbedrag opgenomen in het meerjareninvesteringsprogramma (MJI) in de meerjarenraming 2024-2027. Het project werd aanvankelijk geïnitieerd op basis van Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) 2-3. Van daaruit zijn er delen van het bergingsgebied aangemerkt als zijnde aandachtsgebieden. Na de resultaten van AHN4 te hebben geplot blijkt dat er daadwerkelijk actie nodig is om de keringen rondom het bergingsgebied weer in juiste conditie te brengen. De locaties welke opgehoogd dienen te worden zijn dusdanig divers dat een reële schatting lastig te maken valt. Toch zou de uitvoering op basis van de uitkomsten van de vooronderzoeken en de daaruit voortvloeiende voorkeursalternatieven uit kunnen komen op een bedrag tussen de € 4 en € 6 miljoen. De uitvoering zal echter sober en doelmatig worden uitgevoerd en op basis van de daadwerkelijke inmeetgegevens bepaald worden. De uitvoeringsmethoden lopen hierdoor ook sterk uiteen. Dit kan variëren van het ophogen van een provinciale weg (Dr. Ebelsweg) tot het aanbrengen van wat klei op een zachte kering aan de rand van een weiland (kade nabij Onnen). Onderzoek hieromtrent en bespreking van meerdere varianten met de aanliggenden zal hierin duidelijkheid geven.

De kapitaallasten behorende bij dit voorbereidingskrediet van € 400.000,- bedragen het eerste jaar € 22.000,-. Deze dalen jaarlijks door de gehanteerde lineaire afschrijvingsmethode.

Het voorbereidingskrediet is gebaseerd op een zo reëel mogelijke raming, maar kan de benoemde risico's uit de paragraaf *Risico's en kansen* niet volledig wegnemen.

Wettelijke kader/juridische procedure/inspraak

Bestuurlijke procedures

Uitgangspunt is een korte procedure Omgevingsvergunning Wateractiviteiten (vergunning eigen dienst), hierbij volledig anticiperend op de Omgevingswet die op 1 januari 2024 zal ingaan.

Grondverwerving

De kering grenst aan gronden van landeigenaren. Om de kering te kunnen versterken is grondverwerving mogelijk noodzakelijk.

Ingeval grondverwerving niet via minnelijk overleg tot stand kan komen, kan het waterschap gebruik maken van de gedoogplicht op grond van artikel 5.24 Waterwet om het project te realiseren.

Vergunningen

Gedurende de planvoorbereiding wordt een inventarisatie gemaakt voor alle benodigde vergunningen, ontheffingen en toestemmingen die nodig zijn om de versterking van de waterkering te realiseren. De benodigde aanvragen hiervoor zullen tijdens planvoorbereiding worden aangevraagd om de uitvoering obstakelvrij te maken.

Communicatie

Er wordt actief gecommuniceerd met de omgeving en er vindt afstemming plaats met de stakeholders. Dit gebeurt in samenspraak met het team communicatie en de gebiedspartners. Contact met belanghebbenden vindt plaats via telefoon, mail en keukentafelgesprekken. Wanneer we tot uitvoering overgaan zal er een communicatieplan worden opgesteld.

Uitvoering/tijdspad

Verwacht wordt dat de inventarisatie- en ontwerp- en planvormingsfase eind 2024 kan worden afgesloten met een bestuursvoorstel ter verkrijging van een uitvoeringskrediet. Hiermee zal dan vervolgens in 2025 worden gestart met uitvoering van de werkzaamheden.

Projectopdracht:	2023
Vorbereiding/Planfase:	2024
Uitvoering:	2025 (met mogelijke uitloop naar 2026)

Voorstel

Een voorbereidingskrediet van € 400.000,- beschikbaar stellen voor de inventarisatie- en ontwerp- en planvormingsfase van de kadeversterking Onner- en Oostpolder.

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
dijkgraaf